

Večernik

Leto I. (VIII.), štev. 152

Maribor, četrtek, 3. novembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Redna pri poštnem čeku, zav. v Ljubljani št. 11.400

Vredn. mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440

Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddetek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Za izolacijo Jugoslavije na Balkanu

CILJI IN POTA NOVE ITALIJANSKE POLITIKE PROTI JUGOSLAVIJI. — BREZUSPEŠNI NAPORI.

Italijanska diplomacija se je zadnje čase sistematično trudila, da zapre okrog Jugoslavije tako zvani železni obroč. Načrt je bil dobro premišljen in razpreden širokopotezno, a se je ponesrečil. Prave namere Italije so bile namreč še pravčasno opažene in protiakcija naše diplomacije je imela popoln uspeh.

Da pa kljub temu izvede svoje načrte, je usmerila italijanska diplomacija svoje delovanje sedaj v drugem pravcu. Podpira namreč vsako akcijo, ki stremi za oslabiljenjem mednarodnega položaja naše države. Tako je prišlo najprej do akcije lorda Rothermeera, katere namen je bil, da se zaseje med članice Male antante nezaupanje in sicer na ta način, da so bili izvršeni napadi samo proti Češkoslovaški in Rumuniji, dočim je bilo Jugoslaviji prizanešeno. Toda naša diplomacija je takoj spoznala pravo tendenco te akcije, nakar je prišlo še do jačjih medsebojnih stikov med članicami Male antante.

Takoj nato je sledil drugi sunek. General Protogerov je pričel sporazumno in s finančno pomočjo Italije izvrševati reorganizacijo komitaških središč v Albaniji in je oživil tudi kosovsko-albanski komitet. Čim je bilo to delo končano, so komitaške trojke odšle v Solun, da izvrše tamkaj atentate na zastopnike naše države in tako preprečijo ugoden razvoj jugoslovansko-grških odnosov. Sledil je štipski atentat, ki naj bi poostiril odnose med Jugoslavijo in Bolgarsko.

Toda Italija je šla še naprej. Neposredno po teh dogodkih je dobila nam

reč Romunija obvestilo, da pripravljajo pristaši bivšega prestolonaslednika Karla državni prevrat. Ker je postal položaj zelo opasen, je morala rumunska vlada poseči po izrednih ukrepih in je odredila tudi strogo preiskavo. Rezultat je bil porazen. Z nepobitnimi dejstvi in po zanesljivih listinah je namreč dokazano, da vse to gibanje finansira Italija. Vlada Bratianua je namreč odločno za naslonitev na Francijo in Malo antanto, dočim so karlisti odkriti pristaši italofilske politike. Padec sedanjega režima v Rumuniji in povratak princa Karla bi močno ojačil vpliv Italije v Rumuniji in s tem seveda oslabil tudi položaj naše države.

Spletke Italije na Balkanu pa s tem še niso izčrpane. Italijanska diplomacija se ne zadovoljuje s tem, da je izsilila od albanske vlade znano tiransko pogodbo, s katero si je Albanija skoro popolnoma podredila. Ortopala bi rada Albanijo sploh vsake samostojnosti in prihaja vedno z novimi zahtevami. Ahmed beg Zogu pa je postal sedaj nenadoma pozoren. Ne prija mu, da bi postal navaden vazal Italije in se je zato že začel otrešati prenadležnega italijanskega vpliva ter išče novih smeri. Odločil se je menda za zlato sredino med italijansko in jugoslovansko politiko v Albaniji. Ali bo uspel, je seveda vprašanje. Uboj Cena bega je bil prvi opomin Ahmedu Zogu radi njegovega odmikanja z italijanske teze. Italija se gotovo ne bo strašila, da se iznebi tudi njega, ako bi ji prenehal biti poslušen.

Borba za mariborsko občino

OBETA SE NAJMANJ OSEM KANDIDATSKIH LIST.

Maribor, 3. novembra.

Dosedanje priprave za volitve v mariborski občinski svet še niso pokazale nobenih znakov običajne volilne psihoze in razdraženosti. Vznemirjena je le Slovenska ljudska stranka, ki se oživno zaveda, da je mogla svojo dominantno pozicijo zavzeti edino s pomočjo drugih slovenskih strank, da pa je z razpadom Narodnega bloka odigrala svojo vlogo v Mariboru. Odtod neprestano besedičenje o paktu med socialisti in demokratami, da si do danes še ni bilo nikakšnih tozadevnih pogajanj med tema strankama. Odtod tudi »Slovenčev« ogorčenje nad mariborskimi obrtniki, ki so imeli v nedeljo sestanek pri Gambinu in so sklenili, da postavijo svojo obrtniško kandidatsko listo. Zdi se jim namreč, da v strankah, ki so zastopane v občinskem svetu, niso njihovi obrtniški interesi dovoljno zaščiteni, da si je resnica, da so baš obrtniki imeli v dosedanjem občinskem svetu močno zastopstvo. Odtod tudi razni »družabni večeri« v dvorani Zadrugne gospodarske banke, enkrat za železnice in njihove rodbine, drugič zopet za nižje državne in mestne nameštence z rodbinami itd. Ni naša skrb, če so ti večeri za prireditelje precej dragi lov za volilci. Sicer pa nam je itak vsem znano, kako si SLS vzgaja »zavednost« svojih volilcev.

Slovenska ljudska stranka se poleg tega opirja zopet tudi vseh mogočih drugih demagoških sredstev, da bi preslepila javnost. V ljubljanskem »Slovenču« že cele tedne v raznih varijantah pojejo slavo naši klerikalni občinski delegaciji in naštevajo, kaj vse je storila za Maribor. Naravnost gniljivo je, kako v »Slovenču« zidajo hiše, vpeljujejo avtopromet v mestu, speljavajo kanale,

sploh vse občinske zadeve vodijo v splošno zadovoljnost. In to vse samo zato, ker so pred tremi leti stranke Narodnega bloka slučajno izvolile klerikalca za župana, da si je imela SLS komaj 15 od 41 občinskih odbornikov, in ker so ga ves čas lojalno podpirale, zlasti SDS. Pri tem pa ve v Mariboru, vsak politični abecedar, da so bili klerikalci v vseh odsekih občinskega odbora absolutno številni, da niso imeli razum v finančnem odseku nikler svojega referata, da je tudi v tem odseku ponovno moral prevzeti referat podžupan, ki je pristaš SDS, da so torej v odsekih, kjer se vsi glavno delo občinskega sveta, delali predvsem zastopniki SLS, ki so imeli najvažnejše referate, in katerih zaslug je ob sodelovanju drugih skupin, da so se stvari, s katerimi se danes ponašajo klerikalci, res tudi izvršile. To smo morali zapisati, ne radi samohvala, kar to radi prepustimo gg. klerikalcem, ampak da svet vidi resnico. Ako klerikalci žele, bomo to našo trditve podprli z dokazi.

Stojimo v zadnjih dneh pred rokom za vlaganje list. Kakor je videti iz dogodkov, bomo imeli pri volitvah 18. decembra osem ali celo morda še več list: socialistično, komunistično, klerikalno, nemško, narodnosocialno, radikalno, demokratsko, obrtniško, skoro gotovo tudi listo g. Zagorskega. Morda se bo našel še kdo, ki hoče biti deležen slave, da je imel svojo listo. Ker imamo do volitev še dobrih šest tednov, je gotovo, da se bo volilni boj razvil v zelo ostre in — o tem niti najmanj ne dvomimo! — s strani klerikalcev tudi v ozabne oblike. Naša želja pa mora biti in je, da bi se vršila borba v dostojnih mejah. Proč z blatenjem in psovanjem, posvetimo se raje vsi idejni borbi.

Manoilescu pride pred vojno sodišče

BUKAREŠT, 3. novembra. Zasledovanje bivšega državnega podtajnika Manoilescu, ki je bil kurir bivšega prestolonaslednika Karla in so mu zaplenili zelo obtožilen material, je končano. Notranje ministrstvo bo izdalo o rezultatu preiskave poseben komuniké. Manoilescu pride pred vojno sodišče.

Kino pogan v zrak

NEWYORK, 3. novembra. V Detroitu so italijanski banditi neki tamkajšnji kino poglali med predstavo v zrak. Poslopje je bilo skoro popolnoma porušeno. Število mrtvih še ni ugotovljeno. Izpod razvalin so polegali doselej več sto mrtvih. Atentat je bil izvršen najbrže iz maščevanja nad usmrtilo Sacca in Vanzettija.

PROTI ODPRAVI SMRTNE KAZNI V NEMČIJI.

BERLIN, 3. novembra. Državni svet je s 17 proti 11 glasovom sklenil, da obdrži smrtno kazen v novem kazenskem zakoniku.

PODPIS TRGOVINSKE POGODBE Z GRŠKO.

ATENE, 3. novembra. Jugoslovanski poslanik Tihomir Popović in grški zunanji minister Mihalokopolos sta danes podpisala jugoslovansko-grško trgovinsko pogodbo.

Dinarski dan

V spomin sedme obletnice Rapalskega dne priredi Jugoslovanska Matica širrom kraljevine dne 12. ali 13. novembra zbirko v narodno obrambne namene pod naslovom

»DINARSKI DAN«.

Ta »dinarski dan« je zamišljen takole: V vseh mestih in večjih krajih naj podružnice Jugoslovanske Matice ali kjer še te ne obstojajo, druga društva organizirajo »dinarski dan« na način cvetličnih dnevo. Prispevki naj se v steklenice ali pušice zbirajo po ulicah, trgovinah in podjetjih ter zasebnih stanovanjih. Na deželi pa naj se zbiranje vrši po službi božji pred cerkvijo in od hiše do hiše. Sicer pa prepustimo podrobnejšo organizacijo inicijativi lokalnih faktorjev, ki naj zbirko uredi kakor najbolj prikladno in koristno. Nabrane svote naj se potem nakažejo pokrajinskemu odboru Jugoslovanske Matice v Ljubljani.

Prodajali se bodo odkupni znaki, ki naj jih društva naroče pri pokrajinskem odboru v Ljubljani.

Naj ne manjka nobene vasi, nobenega kraja, kjer bi ne zbirali ta dan za nedrešene brate in sestre.

Vsi neumorno na delo za nje. Dobrodošel je vsak, tudi najmanjši dar.

Jugoslovanska Matica v Ljubljani.

Spominjajte se CMD

Zadoščenje za ardo obrekovanje

Zanimiva razprava pred mariborskim sodiščem.

Pri okrožnem kot tiskovnem sodišču v Mariboru se je vršila danes opoldne razprava na zasebno tožbo okrožnega zdravnikarja v Ptuj u. g. dr. Matka Mrgoleta radi klevete povzročene po dopisniku »Slovenskega gospodarja« g. Davorinu T o m b a k u, ki je poslal imenovanemu listu notico s katero očita tožitelju nesposobnost oziroma nemarnost v njegovem zdravniškem poklicu. Dopis je bil objavljen 2. junija t. l. in je povzročil dr. Mrgoletu veliko moralno in materialno škodo. Ne le, da so pričeli izostajati klijenti-pacijenti z ordinacije dr. Mrgoleta, celo lastna soproga tožitelja ni več zaupala svojememu možu in je dala otroke cepiti drugemu zdravniku.

Tiskovni senat so tvorili trije višji deželnosodni svetniki, g. Posega kot predsednik, g. Sterger, g. Guzelj in okr. sod. g. dr. Trauner kot votanti. Tožitelja je zastopal g. dr. Lašič, obtoženca je zagovarjal g. dr. Stor. Dopisnik Tombak je trdil, da ni imel namena škodovati g. dr. Mrgoletu. Ta pa je ves obupan izjavljal, kako silno škodo mu je napravila inkriminirana notica. Po kratkem posvetovanju senata je objavil predsednik naslednjo sodbo: Dopisnik »Slov. gospodarja«

Tombak je kriv klevete dr. Mrgoleta in se obsodi na teden dni zapora, 3000 Din globe, v slučaju neizpolnitosti v nadaljnjih mesec dni zapora, na plačilo 5000 Din zasebne odškodnine, na plačilo stroškov in objavo sodbe na prvi strani »Slov. gospodarja«.

Za kolodvor v Guštanju

Mežiška dolina s 17.000 prebivalci in velikim prometom rudniške in tovarniške produkcije in lesa ima samo en kolodvor na Prevaljah. Očividno je potreba primernega kolodvora v Guštanju in tržka občina se trudi, da odponore tej potrebi. Jeklarna v Guštanju ima dnevno do 10 vagonov za prevoz, in za dovolj čisto, katere se mora posluževati, izdaja mesečno okrog 15.000 Din. To je v petih letih 500 tisoč, kar bi krilo že polovico stroškov primerne kolodvorske zgradbe. Jeklarna bi gotovo dala večjo svoto na račun prevoznin za več let naprej, če bi se železniška uprava odločila k zgradbi guštanjskega kolodvora.

Ali ehin-Capablanca

Trindvajseta partija med Alihimom in Capablancu v boju za svetovno šahovsko prvenstvo je bila po 40. potezi prekinjena. Alihehin je v boljši poziciji in ima izgled, da zmaga. Sedanje stanje je 4:2 za Alihehina in 16 partij remis.

Mariborska okolica in gledališče

KULTURNE POTREBE OKOLICE. — ŽELJE OKOLIČANOV. — NEDELJSKE POPOLDANSKE PREDSTAVE. — AVTOBUS-ABONEMENT. — NEZADOVOLJSTVO ŠIRŠIH SLOJEV.

Naše »oblastno gledališče« je že več let v krizi, gledališka uprava išče denarna sredstva, da se reši kočljivega položaja, ki zavira vsako uspešno delo. Iskanje denarnih sredstev je vsled popolnega zastoja »izdatnih subvencij« ostalo brezuspešno in agili upravnik je letos s pomočjo posebnega gledališkega sosveta usmeril svoja stremjenja nazaj k publiki, ki jo je treba zopet pridobiti in — povezati na Talijin hram.

Prvič se je letos upoštevala okolica, kateri se bo baje že v najkrajšem času nudil prvovrstni užitek dramatičnih in opernih predstav potom mestnega avtobus-podjetja. Javila se je že Slovenska Bistrica, isto žele tudi zavodne Ruše.

Kulturno življenje mariborske okolice je znano le maloštevilnim meščanom. V splošnem se gleda na našo okolico z visokega katedra »velemestne« kulture, ki kategorično omalovažuje gibanje — manjvredne »provincije«. Zato je lahko razumljiva apatija »provincije« napram kulturnim željam »velemesta«.

Čitatelj kratkih časopisnihotic je imel nešteto kratkopriliko, ugotoviti tekom let vztrajno in požrtvovalno delovanje naših vaških društev. Posebno se odlikujejo dramatična društva v neposredni bližini »kulturnega centra« — Maribora. Pred enim letom nas je posebno iznenadil študentski »Sokol« z opereto, ki je uspela proti vsakemu pričakovanju in se je celo mariborska publika dva večera izborno zabavala. Sploh so študenti kulturno žarišče našega delavskega predmestja in ravno tamkajšnji »Sokol« ima s svojimi — miljeju primerimi — predstavami zaznamovati ve like uspehe. Znana dobra igra in že vzgojena publika jamči tudi za nadaljnje uspevanje kulturnih stremljenj. Tudi ostali kraji v mariborski okolici ne zaostajajo; posebno znane so Ruše, ki imajo redno gledališko sezono s prav dobrimi igrami. Selnica, Sv. Lovrenc, Limbuš, Kamnica, Pekre, Šmarjeta, Sv. Peter, Hoče, Slov. Bistrica so kraji, kjer obstojajo stalni kadri požrtvovalnih diletantov, ki so pripravljeni nuditi širšim plastem našega naroda potrebno duševno hrano.

Kakšne so pa želje okoličanov? Naša »provinca« ni razvajena, zato so tudi želje prav minimalne: po težkem dnevnem delu prijetno duševno razvedrilo! Žal, diletantski odri ne morejo nuditi stalnih tedenskih, večernih niti mesečnih predstav, zato vaščani večkrat čutijo potrebo po prijetnem gledališkem razvedrilu. In baš to vrzel bi moralo zamašiti naše gledališče, ki do sedaj sploh ni imelo nikakih stikov z okolico! Niti v študencih ne vidiš nikakega gledališkega plakata — niti za nedeljske predstave! Kako šele v bližnji okolici! Ni čudno, če po najbližjih vaseh ljudje o mariborskem gledališču ničesar ne vedo.

In vendar bi bil stik z ljudstvom mogoč. Le spomnimo se na predvojnepredstave v Narodnem domu! Celine procesije so prišle od blizu in daleč, vse je bilo polno do zadnjega kotička. Sicer so dijaki raznašali plakate (ki se v Mariboru niso smeli nalepiti!) v Limbuš, Ruše, Hoče, Sv. Peter in v Kamnico, vendar je tudi popoldanski čas ob nedeljah privabil okoličane v mesto, pred vsem pa so vplivale ljudske igre, ki jih vaščani še dandanes najraje gledajo. Eksperimenti s težjimi komadi bi vplivali le porazno in občinstvo bi si odbili za vedno.

Gledališka uprava naj bi torej razmišljala o uvedbi primernih ljudskih predstav ob nedeljah, za ostale dobre predstave bi se naj pa pošiljali gledališki listi tudi v bližnje okoliške vase, kjer bi kulturni faktorji sigurno delali na to, da tudi širši krogi obiskujejo mariborsko gledališče.

Največ uspeha bi pa imela dobra organizacija ljudskih predstav kot se

to izvaja ob »seljačkih predstavah« v Zagrebu. Učitelji in duhovniki protigotovim bonitetam (prost vstop) privedejo silne množice iz bližnje in daljne okolice, ki plačajo najnižjo vstopnino 2—5 Din, za sedeže največ 10 Din. Ali je to v Mariboru nemogoče?

Tudi avtobus-abonement za širše sloje ne pride v poštev, ker je predrag. Niti okoliškim državnim uslužbencem ta uvedba ne bo nudila nikakih gmotnih ugodnosti in tudi obveznost aboniranja bo marsikoga ovirala. Pravijo, da neabonentom ponočni avto sploh ne bo pristopen. Torej zopet minus. Avtobus v Ruše bi mnogo pridobil, če bi vozil že po davno projektirani progi mimo Radvanja, Pekera in Limbuša v Ruše. Znano je, da je redna vožnja na tej progi skrahirala radi neuvaževanja želj in nasvetov okolice, ki je predlagala omenjeno progo. Promet se je raje ukinil.

Ako hoče naše »oblastno gledališče« nuditi kulturno hrano tudi okoličanom, bo moralo vzeti v razpravo vse možne ugodnosti, velikopotezno organizacijo in mnogo dobre volje. Le tako se bo dal premostiti prepad med okolico in mestom. Občinski »gledališki svet«, ki je že ponovno pokazal svojo naklonjenost tudi napram širšim slojem, bo te želje gotovo uvaževal in tudi realiziral. —

Okoličan.

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Četrtek, 3. novembra ob 20. uri »Bajaderas«, ab. B. Kuponi.

Petek, 4. novembra ob 17. uri »Snegulčica«. Otroška predstava. Premijera.

Sobota, 5. novembra, Zaprto.

»Snegulčica« na mariborskem odru. V petek, 4. novembra ob 5. popoldne se vrizori priljubljena otroška igra »Snegulčica in škrtice«. S tem se otvori otroška gledališka sezona in je gledališče otvorilo vse, da napravi s to lepo otroško igro naši deci kar največje veselje.

K razpletu krize

Na večstransko opozoritev, naj se tudi jaz izjavim o današnjem političnem položaju, morem izjaviti, da že dolgo nisem čital tako primerne izjave, kakor jo čitam danes v zagrebških »Novostih« glede stališča samostojnih demokratov nasproti Kmečki stranki ali radičevcent. Čitam, da hočejo samostojni demokrati odložitivprašanje fuzije z demokratsko stranko iz razloga, ker mislijo, da so njihovi stiki z radičevci danes za srečen razvoj političnih razmer nujno potrebni, ker bi na ta način moglo priti do uveljavljenja tega političnega činitelja skupno s pravimi demokrati in radikali. Danes ni čas misliti na nezadovoljstva iz preteklosti, danes je čas, da se vsak politični mislec loti dela v organizaciji, ki mu je najbližja, ker se le z delom pride do uveljavljenja zdrave smeri.

S tem sem menda v kratkem ustregel izraženi želji, izjaviti svoje mnenje k razpletu položaja.

Maribor, 2. novembra 1927.

Dr. V. Kukovec.

Nepotrebno sumničenje.

Ker nekateri ljudje popolnoma neupravičeno sumničijo g. Josipa Kocbeka, delaveca iz Melov, sedaj stanujočega v Mariboru, da je izvršil tatvino kokoši in gosi pri posestniku Pavliču na Meleh, ugotavljamo, da ni on v nobeni zvezi z imenovano tatvino. —

Mestno gledališče v Ptuj.

Opozorjamo na gostovanje dramatičnega odseka Udruženja vojnih invalidov iz Ljubljane, ki uprizori na našem odru dne 5. tm. žaloigro »Mrak«. Vabimo občinstvo k mnogobrojni udeležbi. Začetek točno ob 8. zvečer. —

Martinov večer

priredi dne 5. novembra društvo »Jadrane« v dvorani Zadrugne gospodarske banke. — Spored veser, vstopnine ni.

Mariborski in dneoni drobiž

Poziv mariborskemu občinstvu.

V soboto dne 5. tm. ob 16.33 prispeje v Maribor pevci zagrebškega Kola. Glasbena Matica pripravlja odličnim gostom slovesen sprejem na kolodvoru. Sprejema se udeležijo vsa mariborska pevska društva z godbo na čelu. Vabljeni so zastopniki oblasti, narodnih in kulturnih društev. Pozivamo narodno občinstvo, da se v obilnem številu udeleži sprejema Kolašev in Kolašic. —

Osebnavest s sodišča.

Državnemu pravdnistvu v Mariboru je dodeljen sodnik g. A. Sever iz Ljubljane. —

Spremembe na poštah v mariborski oblasti.

Premeščeni so naslednji poštni uradniki: V. Kunst z Bleda v Maribor I. Marija Mesojedec iz Mozirja v Mislinje. Marija Pernat iz Hrastnika v Maribor I. Ana Fabiančič iz Loč pri Poljčanah v Ljubljano II. Marija Kralj iz Celja v Ljubljano I. Zinka Grobelnik iz Celja v Slatino-Radence, Emilija Kettner iz Višnje gore v Maribor I. Helena Dekleva iz Maribora v Mežico, Iv. Radič iz Ljubljane v Ptui, Jos. Zidarič iz Velike Nedelje v Središče ob Dravi, Avgustina Juh iz Maribora v Moste pri Ljubljani.

Odgovor Trgovskega gremija na »Slovenec« klevete.

»Slovenec« je objavil v svoji številki z dne 28. oktobra kot volilni manevar notico, da je Trgovski gremij v Mariboru baje izplačal tajištvu SDS za sodelovanje pri lanskim zborničnih volitvah 27.000 Din in je zahteval o tem pojasnila. Se isti dan je gremij ugodil tej zahtevi in poslal »Slovencu« sledeče pojasnilo: »Glede na »Javno vprašanje« v današnji številki Vašega lista pojasnimo, da ni dal tajištvu SDS za sodelovanje pri prejšnjih volitvah v zbornico za TOI iz svojih sredstev nikakega prispevka ali nagrade, o čemur se vsak gremijski član lahko prepriča iz blagajniških knjig in računov v tajištvu gremija. Gremij se strogo drži proračunskih postavk, ki so odobrene na vsakoletnem obnem zboru in ne daje nikomur kakih prispevkov ali daril. Ker »Slovenec« tega uradnega pojasnila na njegove klevete še do danes ni priobčil, se mariborsko trgovstvo poziva, da se samo prepriča iz naših blagajniških knjig, koliko so vredni časopisni napadi na našo stanovsko organizacijo s strani stranke, ki hoče zavojevati našo Zbornico in nam komandirati. — Trgovski gremij v Mariboru: predsednik V. Weixl.

Ogrožena pohorska granitna industrija.

V zadnji dobi je mesto Zagreb uvažalo granitne kocke za tlakovanje ulic iz Avstrije, katerih kakovost zaostaja za našim pohorskim granitom. Tvrde, ki nabavljajo granit, niso samo prezre domače boljše blago, temveč so šle tako daleč, da zahtevajo znižanje uvozne carine za avstrijski slabši granit, kar bi pomenilo ruin domače industrije in znatno zvišanje brezposelnosti, kajti v pohorskih granitnih predelih je zaposlenih okrog 400 delavcev. Da se namera zagrebških tvrdk, ki bi močno zadela naše gospodarstvo, prepreči, da pohorske tvrdke za pridobivanje granita oslabe finančnemu ministru in generalni direkciji carin spomenico, v kateri prošijo zaščito za domačo industrijo, predvsem iz razlogov neizčrpnih količin kvalitativno boljšega granita in radi zaščite zaposlenega delavstva. Pričakovati je, da bodo merodajni činitelji uvideli potrebo še nadaljne zaščite domače industrije in vztrajali pri dosedanjih zaščitno carinskih normah. —

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Mestnemu fizikatu so bili od 22 do 31. oktobra prijavljeni sledeči slučaji nalezljivih bolezni v mestnem okolišu: 2 slučaji škrlatinke, 3 davice, 1 slučaj šena in 2 trahoma. Noben slučaj ni končal s smrtnim izidom. —

Specialist za ženske bolezni in porod dr. Benjamin Ipavc

zopet ordinira v Gosposki ulici št. 46 od 10. do 12. in od 15.—16. (3.—4.) ure.

Gospodarsko in politično društvo za magdalenski okraj v Mariboru

ima svojo redno sejo v soboto dne 5. novembra ob 20. uri v gostilni »Mariborski dvor« (palača pokojniškega zavoda). —

Zvezde na nebu.

Zveza kulturnih društev v Mariboru bo predvajala v soboto dne 5. tm. in v nedeljo dne 6. tm. v Grajskem kinu velik kulturni film »Zvezde na nebu«. Film obsega sedem velikih dejanj: 1. Zgodovinski razvoj zvezdoslovstva. Nastopajo Kopernikus, Keppler, Galilei, Newton. Od zvezdoznanstva Babiloncev do Einsteinove relativitetne teorije. 2. Luna, zvezde nepremičnice, kometi, meteori. 3. Solnce in njegove pege. Letni časi. 4. Polet na luno. Dan na luni. 5. Otroci solnce. Kako je na Marsu. Veneri, Neptunu in drugih planetih. 6. Na vratih v brezkončnost. Obisk drugega solnce. 7. Ali bo svet vedno takšen kakšen je? Kaj povzroča spremembe sveta? O vsem tem se poučite za 3 Din. Predstave v soboto ob 2.30 in 5. pop., dopoldan v nedeljo ob 9.30 in 11. uri. V Ptuiju v ponedeljek 7. tm. ob 2. in 6. pop.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, 4. novembra »Zdravstvena telovadba dojenčkov«. Predava g. dr. Marinič, demonstrira na dolenčku telovadni učitelj g. Lavrenčič. Matera ne zamudite te prireditve! — V ponedeljek 7. novembra je nadaljevanje državljanskega cikla s predavanjem g. dr. Henrika Tume iz Ljubljane o »Moderni demokraciji in njenih socialnih pogojih«. —

Mariborsko podporno društvo za odpuščene kaznivce

priredi v nedeljo, dne 6. novembra v kaznilniški centrali koncert s petjem, orkestrom in deklamacijo. Ves spored izvajajo kaznivci. Vstop je dovoljen društvenim članom in povabljenim gostom. Začetek točno ob 10.30 dopoldne. Prostovolni prispevki v prid društveni blagajni dobrodošli. —

Letošnja plesna sezona

otvori Zveza privatnih nameščencev v Mariboru to soboto, dne 5. novembra z začetkom ob 20. uri v vseh prostorih restavracije »Gambirinus«. Da pa ostane tudi neplesalcem ta večer v lepem spominu, se je društvo potrudilo, da je pridobilo res prvovrstno vino po zmernih cenah. Za dame se bo točil sladek vinski mošt, ki ga ni enakega v vsem Mariboru. Za prigrizek: domači narezek in domače pecivo je tudi preskrbljeno. Sodeluje godba »Drava«. Izredno nizka vstopnina omogoča vsem, da se udeležijo prijetne zabave. V soboto torej vsi privatni nameščenci in njih prijatelji h Gambirinu! —

Vlom v študencih.

V noči od 1. na 2. tm. so neznanj storilci vlomili v gostilno Kunigunde Štehar na Kralja Petra cesti v študencih. V gostilniške prostore so prišli skozi dvoriščno okno in pokradli 500 »Zeta« cigaret, 100 »Vardar«, 9 žlic, 27 kg svinjskih klobas in nekaj denarja, v skupni vrednosti 6000 Din. Storičla, ki je bil splošno neznan, pa so oblasti kmalu izsledile. Bil je tako nepreviden, da je že naslednjega dne ponudil pomočnik aretirani in je delanje priznal, zanika pa, da bi bil klobase prodajal in trdi, da jih je sam pojedel. Tudi cigarete je sam pokadil, dočim je denar po slanih klobasah zapil. Poslednje izjave so malo verjetne, ker še tako izvežban zločinski želoec ne more prenesti toliko hrane. Najverjetneje je, da je pokradeno blago in denarje skril. Zavarovati se bo moral pred sodiščem. —

Cercle francais.

Francoski tečaji za odrasle so se preselili s prvim novembrom iz moškega učiteljskega na državno gimnazijo. Poučevalo se bo tudi tu ob torkih in petkih od 18. do 19., v prvem kurzu pa od 19. do 20. ure. Novi udeleženci se še lahko prijavijo v kurzih samih ob začetku vsake učne ure. —

Razkritje velike mongolske tajnosti

UČENJAK, KI JE BLIZU 40 LET ISKAL GROB VELIKEGA KANA. — SKRIVNOST PUŠČAVE GOBI — BOGATA GROBNICA.

Veliki ruski učenjak in raziskovalec, ki je vodil že toliko nevarnih ekspedicijskih na vzhod, Peter Kuzmič Kozlov je razkril veliko »tajnost Mongolije«, našel je grobnico mongolskega vladarja Džingis-Kana. To grobišče presega po svojih zakladih baje Tutankamonov grob. Odkritje je za znanost največje važnosti.

Džingis-Kan, nazvan tudi Temudžin, je živel med leti 1155 in 1230 ter podjarmil vse nomade velike puščave Gobi. Kitajski zid ni mogel zaustaviti njegovega zmagovitega pohoda, osvojil si je severno Kitajsko in z armado do 200.000 mož je prodiral proti zapadu. Postal je vladar največjega dela Azije. Veliki vojskovodja in vladar je šel končno pot vseh smrtnikov, njegova vladavina in njegove pridobitve pot sprememb in minljivosti, ostal je pa nanj spomin in od rodu do rodu je prehajala tajnost njegovega groba z nalogo vestnega čuvarstva. Dobra polovica Azije je v svojih pripovedih ohranila spomin na velikega Kana in na njegov grob in tako je tudi raziskovalec Kozlov pri mnogih svojih azijskih ekspedicijskih slisal, da mora biti grob v bližini nekega velikega mesta izdajanje Kanove vladavine. Ustna izročila od roda do roda so tudi pripovedovala, da ima grob sedem svečnikov-čuvarev, ki je izmenjavajo vsakih 30 let. Oblast velikega Kana je minila, ni pa preneala služba ob njegovem grobu, ker je spomin na Kana združen s strahom, da bi ob zane-marjanju straže vstal Džingis-Kanov duh ter se kruto maščeval. Eden od čuvarev groba udari vsako sedmo uro sedemkrat ob veliki gong.

Kozlov je že pred vojno s svojimi

ekspedicijami od zapada in vzhoda prehodil veliko Chan-gan gorovje, prodiranje v tajnostno puščavo Gobi mu je pa preprečil izbruh svetovne vojne. V tej puščavi je bil učenjak že leta 1889 in sicer pri svoji prvi samostojni ekspediciji. Tedaj si je pridobil sloves v arheološki znanosti, ker je odkril razvaline staro-mongolskega mesta Kara-Khoto. Silno so ga zanimali od prebivalcev skrbno skriti ostanki staro-mongolske dobe, a so bili vsi naporji poizvedovanja in raziskovanja zaman. Da mora biti nekeje blizu razvalin Kara-Khoto Džingis-Kanov grob, je začel učenjak sklepati šele po dolgih letih, ko se je naučil jezika in narečij za popolno razumevanje pripovedk mongolskega prebivalstva.

Pred štirimi leti je dobil Kozlov od ruske vlade toliko podpore, da se je lahko odpravil na največjo in najnevarnejšo svojo ekspedicijo. In sedaj je odkril grob velikega Kana. Podrobnosti odkritja še niso znane, poroča se pa, da so se potrdile stare mongolske povesti. Džingis-Kana so položili v srebrno rakev, okrog njega pa naložili 78 kron vladarjev, katere je premagal na svojih pohodih. V grobnici so simboli njegove vladavine: velike sohe, ki predstavljajo leva, tigra in konja. Potem je velika zaloga dragocenega orožja, orodja in draguljev. Mogočni Kan, ki je osvojil toliko sveta, se pa tudi drugim bogovom ni hotel zameriti. V grobnici je mnogo predmetov iz verskih obredov raznih narodov, s katerimi so prišli v stik stari Mongoli. Tako so našli tudi sveto pismo, katero je neki angleški menih napisal na pergament.

Strahovita eksolozija sredi New-Yorka

Pretekli ponedeljek je bil dan velikih ognjenih katastrof. Z raznih strani sveta javljajo o mnogih človeških žrtvah, ki so jih zahtevali požari poleg ogromne materialne škode. Sredi Newyorka so eksplodirali štirje rezervoarji petroleja in silno poškodovali vsa poslopja v bližini. Strahovit zračni pritisk je raztrgal celo cestni tlak in izruval celo vrsto dreves. Nedogledno visoki plameni so do temelja požrli razna poslopja, v katerih so bili nameščeni zlasti uradi. Uradniki in stanovalci prizadetih hiš so skakali v svojem razburjenju iz visokih nadstropij na ulico in se jih je mnogo do smrti pobilo ali vsaj težko ranilo. Škoda na materialu pa se čeni na več milijonov dolarjev. — Istočasno je izbruhnil tudi požar v neki veliki bolnišnici v Newyorku, kjer se je gasilec sicer posrečilo rešiti vse bolnike, a ogenj so šele po večurnem naporu omejili žrtvujoč vsa višja nadstropja besnemu elementu.

Liga pešcev.

Pred par leti je praškega pisatelja Pelanta smrtno povozil na prometno preživi ulici avtomobil. Smrtna nesreča priljubljene pisatelja je bila povod ustanovitve Pelantove lige pešcev, ki si je vzela za nalogo, vzbujati čut vzajemnosti, da lastniki vozil ne bi bili brezobzirni do onih, ki morajo hoditi peš, da se uveljavijo predpisi v zaščito pešcev i. t. d. Liga ima tudi svojo organizacijo za rešitev in pomoč žrtvam cestnih nesreč. Sedaj je osnovala še svojo zavarovalnico, pri kateri so vsi člani zavarovani za slučaje nesreč na cesti in na železnici. Liga pešcev ima veliko število članov in niena zavarovalna družba bo kmalu v Pragi ena največjih te stroke.

Garancija.

— Kake garancije mi nudite za to posojilo?
— Besedo poštenega človeka...
— Dobro, a sedaj pojdite in poiščite tega poštenega človeka, nakar takoj dobite denar!

V ječo radi lahkornosti sobroge

Berlinski trgovec Sensburg, soproj filmske igralkice Grete Reichwaldt, je bil pred dnevi radi goljufije obsojen na tri mesece ječe. Zakonca sta spomladi leta 1925. dalj časa bivala v hotelu ob Schlierskem jezeru, nista plačevala računov niti za stanovanje, niti za druge nabave. Ko so upniki zahtevali, da se za poravnavo dolgov zaseže plača igralkice, ki je znašala 200—300 mark dnevno, je Grete za stare dolgove prepustila vso plačo bratu svojega moža in upniki niso prišli na račun. Končno je zadeva prišla pred sodišče in Sensburg se je moral zagovarjati radi svojih dolgov in dolgov svoje žene. Zagovarjal se je, da je vsega kriva lahkornost njegove soproge. Izgovor pa ni zalegel in soproj bo moral odslužiti dolgove s trimesečno ječo.

Kitajske zabave za Evropejce.

V Berlinu študirajo številni Kitajci, ki žive z domačini v pristrčnih odnosih in čestokrat prireajo v zabavo svojih znancev kitajske igre. Tudi minulo nedeljo so priredili dijakom kitajsko zabavo, katere potek je jako zanimiv. Na plesnem redu so bili razen modernih plesov tudi kitajski narodni plesi. Plesu je sledila tombola z darili. Nato je kitajska godba igrala izbrane orijentalne kompozicije. Sledile so recitacije kitajskih pesmi, ob zaključku pa so dijakom zabavali goste s pripovedovanjem zanimivih kitajskih bajk.

Žrtve katastrofe »Mafalde«.

Italijansko parobrodarsko društvo »Navigazione Generali Italiana« je objavilo sedaj uradno končno število žrtv »Mafalde«. Utonilo je skupno 314 ljudi in sicer 27 potnikov I. razreda, 37 potnikov II. razreda in 204 potniki III. razreda. Razen tega 37 mornarjev, 8 oficirjev in poveljnik ladje. Rešeno je bilo 954 oseb, med njimi 25 potnikov I. razreda, 55 potnikov II. razreda in 623 potnikov III. razreda, ter 11 oficirjev in 281 mornarjev.

Ljudska univerza

O narodni ideji v naši in tuji glasbi je govoril v ponedeljek profesor na zagrebški muzikalni akademiji, gosp. Antun Dobronić. Dobronića štejemo med največje zastopnike hrvatske moderne skladbe ter je še razentega priznan pisatelj. Kot skladatelj je plodovit ter vsestranski, kot pisatelj pa se uveljavlja osobito na polju estetike in raziskovanja domače zgodovine in folklore.

V svojem predavanju se je bavil uvodoma z najznačilnejšimi dobami v razvoju umetne glasbe, osobito v zadnjem tisočletju. Uvajal nas je v dobo muzikalnega srednjega veka, ko je še prevladovalo na polju glasbene produkcije umstveno ustvarjanje in ko se je glasba še štela k znanstvenim panogam. Z narodno glasbo ni imela prav nobenega stika. Tudi ga ni mogla imeti, ker narodna popevka je bila izraz čustvenega življenja najširjih mas in je stala torej do celna na drugem temelju. Medtem, ko je v umetni glasbi prevladovala oblika kot konstruktivni element, je bila v narodni popevki vsebina oblikotvorbena. Baš to je edino pravilno stališče in na tej podlagi se je začela razvijati glasba izza dobe romantike. Z romantiko začenja torej druga doba umetniškega ustvarjanja. Je to doba probuje narodne zavesti, ki najde svoj adekvatni izraz tudi v glasbi. Narodi so se osvobodili tudi na tem polju in s ustvarili svojo lastno, umetno glasbo. Hrvati vidijo v Lisinskem, Rusi v Glinki, Čehi v Smetani ustvaritelje umetne glasbe, ki temelji na narodni psihi. Pri nas Jugoslovanih se kaže pri tem še posebnost, ki je ni najti v nobeni drugi evropski državni edini tega obsega: stikata se namreč na našem ozemlju dve kulturi, ki prehajata polagoma druga v drugo, to je zapadna in vzhodna. V tem leži svojevrstnost in bogastvo naše glasbe. Smoter našega celokupnega glasbenega pokreta mora torej biti, pokazati svetu krasoto naše glasbe, v to, da bomo tudi mi kdaj vstopili v krog tistih narodov, ki so na polju glasbene prosvete vodilni.

To so bile vodilne ideje, o katerih je duhovito in obenem poljudno razpravljaj profesor Dobronić, ki je rojen govornik, globok mislec in prepričevalen ter temperamenten podavatelj. Prehitro je minil čas, ki mu je bil odmerjen in navzoči bi ga bili poslušali najraje kar dalje. Žal je lahko vsem tistim, ki niso bili navzoči, to so predvsem vsi naši pevci, pevovodje pa tudi glasbeniki. Ni-li tudi ves naš lokalni muzikalni pokret sestavljen del jugoslovenskega glasbenega gibanja? Mar-li tudi ne stremimo mi ali pa bi vsaj morali stremeti po tistih ciljih, o katerih nam je tako prepričevalno govoril predavatelj? Uverili smo se pri tej priliki, da nam je v svrhu pravega in smotrane napredovanja na polju glasbene prosvete potreben, več kot kdaj poprej, najožji in vsestranski stik med produktivno in reproduktivno umetnostjo. Ena stran nam daje ideje, katere naj druga stran izvaja. Le tako bomo mogli tudi pravilno ocenjevati stremjenja naših modernistov, ki hočejo ustvarjati na narodni podlagi in ki hočejo priboriti naši narodni umetnosti ugled pred svetom. In eden izmed prvoboriteljev na tem polju je uprav profesor Dobronić, ki pa je žalibog tokrat govoril slabo zasedeni dvorani. H. D.

Mala Judeka.

Učitelj: »Moric, koliko je dvakrat dve?«

Moric Krivonosek: »Dvakrat dve je... 5.«

Učitelj: »Sram te bodi! Za kazen stopiš pred vrata na hodnik!«

Zunaj sreča Moric Maksa, ki je bil postavljen na hladno iz drugega razreda. Razvil se ta-le pogovor: »Moric, čemu si šel iz razreda?« — »Ker nisem vedel, koliko je dvakrat dve.« — Maks: »To je vendar 4.« — Moric: »Pej na u left! Jaz sem mu že pet ponujal, pa me je vrget iz razreda!«

KINO APOLO

Danes!

Fastexpress!

Največje senzacije kar jih je v filmu
Edith Johnson
William Duncan

Sport

Maribor: Merkur.

V nedeljo ob 14.30 bo »Maribor« odigral drugo prvenstveno tekmo v jesenski sezoni proti TSK Merkurju, ki je doslej nastopal z malo sreče in v treh prvenstvih podlegel, ne da bi si pridobil kako točko. Maribor je siguren favorit in bo po nedeljski tekmi zasedel prvo mesto v tabeli. Kljub temu je pričakovati, da bo srečanje nudilo zanimivo igro, kajti defenzivno moštvo bo zahtevalo od »Maribora« mnogo napora in ostrih, dobro zamišljenih napadalnih potez, katerih naloga bo, zlomiti odpor nasprotnika in zagurati moštvo čim višje zmago.

SK Ptuj - SK Železničar.

Ptuj in Železničar sta najresnejša tekmeca za tretje mesto v tabeli, kar jamči, da bosta v nedelje zastavila vse znanje in sposobnosti, da placement definitivno utrdita. »Ptuj« je mlado moštvo, ki si je v dveh tekmah priborilo tri točke. Ako mu v nedeljo uspe, da si pridobi nadaljni dve točki, doseže najugodnejši izid in največji uspeh v jesenskih tekmovanjih. Železničar si je v dveh tekmah pridobil dve točki in je nevarnejše moštvo, vendar v uspeh na igrišču SK Ptuja ne sme preveč zaupati. Vsekakor bo tekma, v katero polagata nedeljska nasprotnika vse nade in pričakovanja, zelo zanimiva sportna prireditev.

Službeno MOLNP.

V nedeljo 6. t. m. v Mariboru prvenstvena tekma Maribor: Merkur. Pričetek ob 14.30. Službujoči odbornik g. Koser. — V Ptujju prvenstvena tekma Ptuj: Železničar; službujoči odbornik g. Pichler. Klubi morajo poskrbeti za točno rediteljsko službo. Predtekmo prvenstveni Maribor: Merkur odigrata ob 13. rezervi Maribora in Merkurja. Ob 10. dopoldne I. mladina Maribora in rezerva Svobode. —

ISSK Maribor — nogometna sekcija. Jutri 4. tm. ob 20. sestanek nogometašev pri Dolničarju. — Načelnik.

Krvava svatba

Pred katoliško cerkvijo v Našičah na Hrvatskem se je dogodil v torek strašen zločin. Ko je posestnik Pavle Mihajlovič stopil s svojo nevesto iz kočije in hotel v cerkev k poroki, je nenadoma skočil proti njemu neki mladenič in mu porinil nož v prsa. Mihajlovič je obležal takoj mrtev, njegova 19letna nevesta Jela pa je padla v nezavest in so jo morali prepeljati domov. Ubijalec, 17letni Gjuro Puhanič, je bil še istega dne aretiran, vendar pa o vzroku uboja noče ničesar povedati. Izjavil je le, da je izvršil zločin na prigovarjanje nekega vdovca, ki ga pa noče izdati.

Velike tatvine v ruskih muzejih.

Zadnji čas je bilo v ruskih muzejih izvršenih več drznih tatvin. Ljudski komisar za prosveto je imenoval poseben odbor, ki bo nadziral muzeje in določil točen čas obiskov. Končno je komisar odredil, da sme v muzejskih poslopih stanovati samo muzejski sluga.

Kupujte železniške vozne karte v biljetarni, Putnika' v Mariboru, Aleksandr. 35

Mariška Gorla

Otroška leta

Poslovenil dr. I. D.

Odrevenel sem, ko sem videl, kako hitro in brezšumno se vrti dobro namazano kolo, vendar sem hitro razumel, kaj se more zgoditi, zato sem skočil k njim na dvorišče in zakričal:

»Padel je v vodnjak!«

Srednji deček je pritekel k oklepu obenem z menoj, zagrabil je za vrh, da ga je dvignila kvišku in mu obžgala roke; toda že sem poprijel vrh jaz in tudi starejši je pritekel tedaj ter mi pomagal dvigati vedro; rekel je:

»Tiho, prosim!«

Hitro sva izvlekla malega, ki je bil tudi prestrašen; s prstov desne roke mu je kapala kri, tudi lice je bilo opraskano; bil je moker do pasu in bled do sinjine, pa se je, ves trepetajoč nasmejal, široko razprl oči, se nasmejal in zategnil:

»Ka-ako sem pa-ada-al...«

»Z uma si, glej,« je dejal srednji, ga objel in mu z robcem obrisal kri z lica, starejši pa se je pomračil in rekel:

»Pojdimo, vseeno je, ne prikriješ...«

»Ali vas bodo topli?« sem vprašal. Prikimal je z glavo, mi podal roko in rekel:

»Zelo hitro si pritekeli!«

Bil sem tako vesel pohvale, da nisem utegnil prijeti njegove roke, on pa je že zopet dejal srednjemu bratu:

»Pojdimo, sramuje se! Rekli bomo, da je padel, da pa v vodnjak, ni treba reči!«

»Da, ni treba,« — je pritrdil mali in se tresel. »Padel sem v lužo, ali ne?«

Odšli so.

Vse to se je dogodilo tako hitro, da se je veja, s katere sem skočil na dvo-

rišče in ki se je otrsela žoltega lista, še zibala, ko sem pogledal nanjo. Teden dni bratje niso prišli na dvorišče, potem so se oglasili bolj hrupno kakor prej; ko me je starejši zagledal na drevesu, mi je prijazno zaklical:

»Pojdi k nam!«

Zbrali smo se pod pojato skednja v starih saneh in, ogledujoč drug drugega, dolgo govorili.

»Ali so vas topli?« sem vprašal.

»Precej,« je odgovoril starejši.

Težko je bilo primerjati, da te fantke tudi tepó kakor mene, bilo je žaljivo zanje.

»Zakaj pa loviš ptičke?« je vprašal mlajši.

»Lepo pojó.«

»Nikar, ne lovi jih, pusti jih, naj rajši letajo, kakor hočejo...«

»Nu, dobro, ne bom več!«

»Samo prej enega vjemi in ga podari meni.«

»Tebi — kakšnega?«

»Veselega. In v kletki.«

»To se pravi — čička?«

»Mačka ga bo pojedla,« je rekel mlajši. »In papa ne bo dovolil.«

Starejši je pritrdil:

»Ne bo dovolil...«

»Ali matere nimate?«

»Ne,« je rekel starejši, srednji pa ga je popravljal:

»Da, le — drugo, ne našo, naše ni, je umrla.«

»Druga se imenuje — mačeha,« sem dejal; starejši je prikimal:

»Da.«

In vsi trije so se zamislili, se zamračili.

Po babičnih pravljicah sem vedel, kaj je to mačeha, zato mi je bila razumljiva ta zamišljenost. Sedeli so tesno drug pri drugem, in enaki kakor piščanci; jaz pa sem se spomnil čarovnice mačeha, ki si je s prevaro pridobila mesto rodne matere, in sem jim obljubil:

»Rodna mati se še povrne, počakajte!«

Starejši je zmignil z rameni:

»Če je umrla? To ne more biti...«

»Da to ne more biti? Gospod, kolikokrat so že mrtvi, celo na kosce razsekani; vstali, če so jih poškopili z živo vodo! Kolikokrat smrt ni bila resnična, ne od Boga, temveč od čarovnikov in čarovnic!«

Živahno sem jim začel pripovedovati babične historije; starejši se je spočetka nasmihal in tiho govoril:

»To vemo, to so pravljice...«

Njegova brata sta poslušala molče, mali je tesno stisnil ustnice in se napihnil, srednji se je uprl z laktom ob koleno, se nagnil k meni in objel brata z roko okrog vratu.

Že se je zelo zvečerilo, rdeči oblaki so viseli nad strehami, ko se je pojavil za nami starec z belimi lasmi, v cimetaški obleki, ki je bila dolga kakor pri popu, in v kosmati kapi iz kozuhovine.

»Kdo je to?« je vprašal in pokazal name s prstom.

Starejši deček je vstal in pomignil z glavo proti dedovi hiši:

»On je — od tam...«

»Kdo ga je poklical?«

Dečki so vsi hkrati zlezli iz sani in odšli v hišo ter me znova spomnili pokornih gosi.

Starec me je krepko prijel za ramo ter me peljal po dvorišču k vratom; šlo mi je na jok od strahu pred njim, toda koračil je tako široko in hitro, da nisem imel časa zajokati, ko sem bil že na ulici; starec je obstal med vrati, mi pogrozil s prstom in dejal:

»Ne smeš hoditi k meni!«

Razjezil sem se:

»Saj ne hodim k tebi, stari vrag!«

S tanko svojo roko me je znova pograbil, me peljal po trotoarju, me izpraševal in me kakor s kladivom trkal po glavi:

»Ali je tvoj ded doma?«

V mojo nesrečo je bil ded doma; vstal je pred groznim starcem, vrgel glavo v tilnik, sunil brado naprej, mu gledal v motne in okrogle oči ter hlasno govoril:

»Mati njegova je — odpotovala, jaz sem zaposlen, nobeden ne more

gledati za njim — oprostite, polkovnik!«

Polkovnik se je zadržal, da je odmevalo po vsej hiši, se obrnil kakor lesen steber in odšel, mene pa so čez nekaj časa vrgli na dvorišče na voz strica Petra.

»Ali si se zopet pretepaval, dragec?« je spraševal izvošček in razprezal konja. »Zakaj pa si bil tepen?«

Ko sem mu povedal, zakaj, je vzrastel in zasikal:

»Zakaj pa si se spoprijateljil z njimi? To so kače; zanje si jih dobil! Sedaj jih odpilni ti — kaj bi gledal!«

Dolgo je sikal; ker sem bil razljučen zaradi udarcev, sem ga spočetka sočustvujoče poslušal, toda njegovo pleteno lice se je treslo vedno bolj neprijetno in me spomnilo, da bodo fantke tudi topli in da so nedolžni pred menoj.

»Pretepavati nje — ni potrebno, dobri so, ti pa lažeš,« sem rekel.

Pogledal me je in nepričakovano zavpil:

»Boš šel z voza!«

»Bedak!« sem kričnil in skočil na tla.

Tekel je za menoj po dvorišču, me brezuspešno poskušal zagrabiti, tekal in nelepo kričal:

»Jaz bedak? Jaz lažem? Ti jih že...«

Na kuhinjska vrata je prišla babica, skočil sem k njej, on pa ji je začel tožiti:

»Nimam miru pred njim! Petkrat sem starejši od njega, pa me zmerja z bedakom in lažnjivcem...«

Kadar so mi lagali v obraz, sem bil izgubljen, strmel sem od začudenja; ob moč sem bil tudi sedaj, toda babica je trdo rekla:

»Nu, ti, Peter, lažeš v obraz, — nesramno te ni zmerjal!«

Dedek bi bil gotovo verjel izvoščku.

(Dalje prihodnjik.)

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene občinoma: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Pomočnik za soljenje mesa (Salzer)
se išče. Prednost imajo neozelenjeni, mlade, dobre moči; pogoj voljni, plača po sposobnosti. Ponudbe poslati na firmo A. Mitrovič i sinovi, Split. 1417

Knjige veže
od priprave do umetniško dovršene veževe solidno in ceno atelje za umetno knjigoveštvo Miho Vahtar, Maribor, Gosposka ul. 24 in 37. 428

Zlat prstan
z enim briljantom, zgubljen soboto Aleksandrova cesta—Slovenska ulica. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi pri upravi »Večernika«. 1529

Velika zaloga kuhinjske posode.
Vsaki gospodinjini znano prvovrstno posodo znamke »Herkules«, la. aluminijevo, litoželezno, postekleno, tehtnice, ribeže, sita, deske za testo, valarje, likalnice, razne oblike za pecivo, kutile za spečrilo in dišave, kotličke in šibe za sneg, solnike, mlečne kangle, cedila, vedrice, umivalnike, vrče, stiskalnice za ocvirke in krompir, samovare »Phöbus« in druge vrste, škafe, lonce za kuhanje perila in perilnice, jedilno orodje in žlice vseh vrst, jedilne servise iz porcelana, krožnike iz porcelana in kamenine, umivalne garniture in vse vrste steklene robe. — Albert Vicel, Maribor, Glavni trg šte. 5. — 15.3

Pisarniške potrebščine

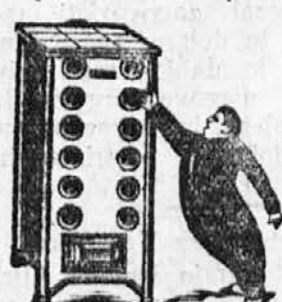
najboljše kvalitete kupite le pri
Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11
Vse tiskovine po naročilu.

Pravovratno onduliranje
in rezanje »bubi frizure«
v higijenični brivnici
Vjekoslav Gjurić
Maribor, Jurčičeva ulica 9

Baterije
za žepne svetiljke na debelo in drobno pri
Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska 26

POZOR! POZOR!
Krojači, šivilje, čevljarji,
ako Vam Vaši stroji nagalejo obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica šte. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 937
Spominjajte se CMD!

Danes četrtek **VELIKA KAVARNA** Jutri petek
SVENGALI
Magija! Vstop prost! Telepatija! Sugestija! Hipnoza živali! Začetek ob 9. uri zvečer

SVETOVNI PATENT „ZEPHIR“
Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur
„ZEPHIR“, tvornica peč
Zastopstvo za Maribor železnina
PINTER & LENARD

Din 199 —
čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri
Anici Traun
Grajski trg 1 870

Najlepše angleško in češko blago
za zimske suknje in obleke kakor tudi razne flanele in porhante, ima v zalogi trdka
M. Feldin, Maribor
Grajski trg 1 Vetrinjska ulica
Državni nameščenci dobijo poseben popust

Hijacinte in tulipani
v veliki izbiri priporoča
M. Berdajs, Maribor

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, ezenonega kisa; čaj v zavitkih in odprt dobite po ugodnih cenah v trgovini
JAKOB PERHAVEC - MARIBOR - GOSPOSKA 19
NA DROBNO IN DEBELO Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov **POSTREŽBA TOČNA**